

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH INICJATYWY (bez oceny skutków)

Niniejszy dokument ma na celu poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

TYTUŁ INICJATYWY	Zalecenie Komisji i wytyczne dotyczące elementów struktury aukcji energii ze źródeł odnawialnych
WIODĄCA I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG ENER – Dział C1
PRAWDOPODOBNY RODZAJ INICJATYWY	Zalecenie Komisji wraz z wytycznymi
ORIENTACYJNY TERMIN	II. kwartał 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/financing/support-schemes-renewable-energy_en

Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości

Kontekst polityczny

Inicjatywa ta jest częścią Europejskiego planu działania na rzecz energii wiatrowej ([COM \(2023\) 669 final](#)) przedstawionego przez Komisję 24 października 2023 r. w celu wsparcia unijnych przedsiębiorstw z sektora energii wiatrowej i poprawy ich konkurencyjności. W działaniu 4 przedmiotowego planu wzywa się państwa członkowskie do uwzględnienia w swoich aukcjach obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriów jakościowych i środków mających na celu zmaksymalizowanie wskaźnika realizacji projektów, poparte zaleceniem i wytycznymi Komisji

Inicjatywa ta jest również istotna w kontekście wniosku dotyczącego aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie ([COM\(2023\) 161 final](#)), który zawiera przepisy dotyczące kryteriów pozacenowych aukcji w celu wdrożenia odnawialnych źródeł energii.

Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa

Perspektywy wykorzystania energii wiatrowej w UE i na świecie są obiecujące, biorąc pod uwagę w szczególności cel UE polegający na wytwarzaniu 42,5 % energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii do 2030 r. (w przypadku którego przewiduje się, że moc zainstalowana do 2030 r. wzrośnie ponad dwukrotnie). Sektor energii wiatrowej w UE, w szczególności producenci urządzeń, napotkał jednak ostatnio trudności w prowadzeniu swojej działalności. W związku z tym Komisja przedstawiła Europejski plan działania na rzecz energii wiatrowej, którego celem jest wspieranie unijnych przedsiębiorstw w sektorze energii wiatrowej i poprawa ich konkurencyjności, aby zagwarantować, że unijny sektor energii wiatrowej będzie mógł nadal odgrywać wiodącą rolę w transformacji ekologicznej.

Jednym z głównych czynników powodujących trudności w łańcuchu dostaw energii wiatrowej jest fakt, że struktura krajowych przetargów w zakresie rozwoju energii ze źródeł odnawialnych często nie wynagradza w odpowiedni sposób wysokich norm środowiskowych i społecznych unijnych produktów ani nie uwzględnia potrzeby zapewnienia odporności łańcucha dostaw, ponieważ przetargi te opierają się wyłącznie lub głównie na cenie (choć niektóre państwa członkowskie zaczęły wprowadzać kryteria pozacenowe). Ponadto niektóre przetargi w zakresie morskiej energii wiatrowej, takie jak przetargi organizowane w oparciu o „brak ograniczeń na składanie ofert z ujemnymi cenami”, mogą prowadzić do bardzo wysokich ofert ze strony operatorów, co może sprawić, że pełna i terminowa realizacja projektów będzie mniej pewna, jeżeli zachęty, np. kary za

niewykonanie, nie będą wystarczające do zapewnienia realizacji. Mogłoby to zagrozić osiągnięciu unijnego celu na 2030 r. w zakresie odnawialnych źródeł energii. Ponadto w poszczególnych państwach UE występują znaczne różnice w zakresie struktury aukcji. Ogólnie rzecz biorąc, taka sytuacja komplikuje planowanie inwestycji przez producentów, destabilizuje linie produkcyjne i zmniejsza korzyści skali.

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Podstawa prawna

Podstawą prawną przedmiotowej inicjatywy jest art. 292 i art. 194 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Zalecenie i wytyczne Komisji miałyby na celu poprawę struktury aukcji energii ze źródeł odnawialnych, zwiększenie wskaźnika realizacji projektów, a tym samym przyczynienie się do osiągnięcia unijnego celu na 2030 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Miałyby one również na celu zapewnienie, aby kryteria stosowane w ramach aukcji były niedyskryminacyjne, obiektywne i przejrzyste. Dalsza harmonizacja zasad dotyczących struktury aukcji stosowanych przez państwa członkowskie mogłaby ograniczyć koszty transakcji i przyczynić się w znacznym stopniu do zapewnienia, aby aukcje były adekwatne do zakładanych celów oraz opierały się na istniejących doświadczeniach i przykładach dobrych praktyk, pozostawiając jednocześnie wystarczające możliwości w zakresie elastyczności i innowacji na szczeblu państw członkowskich.

B. Co ma osiągnąć inicjatywa i w jaki sposób?

Zalecenie i wytyczne Komisji mają na celu poprawę i uproszczenie struktury aukcji energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności w odniesieniu do energii wiatrowej, oraz zapewnienie jej spójności we wszystkich państwach członkowskich w celu wyeliminowania niedociągnięć, które mogą prowadzić do opóźnień w realizacji projektów i rezygnacji z nich. Zaproponowano w nich standardowe elementy aukcji (w pełni komplementarne z aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie), przyczynią się one także do bardziej jednolitej i efektywnej struktury aukcji.

Zalecenie Komisji jest niewiążącym aktem, za pomocą którego Unia Europejska dąży do osiągnięcia określonych celów bez narzucania obowiązkowych ram prawnych. Będą mu towarzyszyć wytyczne w formie dokumentu roboczego służb Komisji.

Zalecenie Komisji i wytyczne koncentrują się na takich aspektach aukcji energii ze źródeł odnawialnych jak:

1. kryteria kwalifikacji wstępnej związane z cyberbezpieczeństwem (zgodność z dyrektywami NIS 1 i NIS 2) oraz międzynarodowym przekazywaniem danych, zgodnie z przepisami UE i zobowiązaniami międzynarodowymi, a także innymi kryteriami, takimi jak zrównoważony rozwój/środowisko/ochrona basenów morskich oraz zdolność do realizacji projektów;
2. pozacenowe kryteria udzielenia zamówienia, które mają kluczowe znaczenie dla nagradzania zrównoważonego rozwoju, innowacji, integracji systemu energetycznego, produktów wysokiej jakości oraz wkładu w odporny łańcuch dostaw;
3. środki zachęcające do pełnego i terminowego ukończenia projektów, takie jak kary za brak realizacji projektów i indeksacja cen, aby pomóc przemysłowi lepiej radzić sobie ze zmianami kosztów, w szczególności podczas realizacji projektu;
4. ocena skutków składania ofert z ujemnymi cenami i badanie rozwiązań służących uniknięciu potencjalnego negatywnego wpływu na szybkość i skalę wdrażania oraz na łańcuch wartości;
5. względy dotyczące ustalania pułapów ofert i wpływu na niedostateczną liczbę ofert na aukcjach.

Prawdopodobne skutki

Oczekuje się, że inicjatywa ta przyczyni się do skuteczniejszego rozwoju i wdrażania projektów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności energii wiatrowej, w państwach członkowskich UE zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu. Adresatami zalecenia będą organy publiczne odpowiedzialne za aukcje energii ze źródeł odnawialnych. Jego wdrożenie przyczyniłoby się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju nr 7 (przystępna cenowo i czysta energia), nr 8 (wzrost gospodarczy i godna praca), nr 9 (innowacyjność, przemysł i infrastruktura), nr 12 (odpowiedzialna konsumpcja i produkcja), a także nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą) i nr 15 (życie na lądzie).

Dobrze opracowane, obiektywne, przejrzyste, wstępne i pozacenowe kryteria udzielenia zamówienia, które przewidują pomoc w nagradzaniu produktów o wyższej wartości dodanej i promowanie przechodzenia na skalę przemysłową, mogą zapewnić lepsze wsparcie dla innowacyjnego i konkurencyjnego segmentu produkcji energii wiatrowej. Kryteria takie jak dłuższy okres eksploatacji instalacji, wielkość emisji i środki gospodarki o obiegu

zamkniętym, o ile zostaną dobrze opracowane, mogą pomóc zmniejszyć ślad środowiskowy farm wiatrowych. Przeciwdziałanie ryzyku opóźnień w realizacji projektów lub ich niewykonania zapewnia przedsiębiorstwom i inwestorom większą przewidywalność i pewność.

Monitorowanie w przyszłości

Wyniki będą monitorowane poprzez dalszą wymianę informacji z zainteresowanymi stronami.

C. Lepsze stanowienie prawa

Ocena skutków

Ocena skutków nie jest wymagana, ponieważ w zaleceniu i wytycznych określono ogólne podejście polityczne, skoncentrowano się na wskazywaniu dobrych praktyk w państwach członkowskich i nie zawarto w nich propozycji politycznych ani zobowiązań dotyczących działań.

Strategia konsultacji

Celem konsultacji jest zebranie dowodów na wpływ wyżej wymienionych elementów struktury w ramach aukcji energii ze źródeł odnawialnych. W tym kontekście najistotniejszymi zainteresowanymi stronami wydają się być rządy państw członkowskich, podmioty opracowujące i operatorzy projektów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, producenci i dostawcy technologii energii ze źródeł odnawialnych, eksperci z ośrodków badawczych i akademickich, ośrodków analitycznych oraz organizacji pozarządowych. Temat ten ma charakter techniczny i wąski zakres, w związku z czym pełne konsultacje publiczne nie są konieczne. Oprócz tego zaproszenia do zgłaszania uwag zorganizowano dwa warsztaty (13 listopada i 1 grudnia 2023 r.) z udziałem przedstawicieli państw członkowskich oraz innych zainteresowanych stron (przedsiębiorstw wytwarzających energię, producentów i dostawców technologii energii ze źródeł odnawialnych, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń biznesowych). Sprawozdanie podsumowujące wyniki konsultacji zostanie przygotowane.